

Poslanecká imunita pod drobnohledem: Piráti otvírají s ústavními právníky debatu o jejím smyslu i limitech

17.3.2026 - | Česká pirátská strana

Debata o poslanecké imunitě se v posledních týdnech znovu dostala do centra pozornosti v souvislosti s hlasováním Poslanecké sněmovny o vydání nejvyšších ústavních činitelů k trestnímu stíhání. Poslankyně Kateřina Stojanová proto dnes uspořádala kulatý stůl s odborníky na ústavní právo a politologii, který otevřel věcnou diskusi o smyslu a budoucnosti tohoto institutu. Na akci vystoupili ústavní právníčka Jindřiška Syllová, ústavní právník Ondřej Preuss, politolog David Jágr a ústavní právníčka Andrea Procházková.

„Poslanecká imunita má chránit nezávislost zákonodárců, ne sloužit jako štít před spravedlností. Je na místě se ptát, zda její současná podoba tento účel stále naplňuje. Někteří kolegové z dalších stran hovoří o možné úpravě. Věřím, že dnešní debata s předními odborníky na ústavní právo nám všem může sloužit jako podnět k těmto úvahám a případným úpravám,“ uvedla v úvodu poslankyně Kateřina Stojanová v reakci na aktuální situaci, kdy rozhodování o vydání politiků vyvolává pochybnosti o rovnosti před zákonem.

Diskuse odborníků na ústavní právo a institut imunity se zaměřila na historický vývoj parlamentní imunity, její současnou podobu v Ústavě České republiky i možné změny do budoucna. Součástí akce byla i veřejná diskuze, do které se zapojili jak odborníci, tak i opoziční politici z ostatních stran.

„Česká úprava parlamentní imunity byla před rokem 2013 v evropském srovnání mimořádně široká a v mnoha ohledech bezprecedentní. I dnešní debaty, často vyvolané konkrétními politickými kauzami, ale ukazují, že je stále namístě znovu promýšlet, zda institut imunity skutečně plní svůj původní účel – tedy ochranu nezávislého výkonu parlamentního mandátu, nikoli ochranu jednotlivých politiků,“ uvedla ve svém příspěvku ústavní právníčka a bývalá novinářka Andrea Procházková.

Přestože platnost imunity jako takové vnímá jako v pořádku, podle politologa Davida Jágra současný vývoj podřívá důvěru veřejnosti ve spravedlnost: *„Rozšířil se nám tady takový nešvar, politická reprezentace si oblíbila roli soudců. Kořeny tohoto fenoménu lze hledat v dřívější podobě parlamentní imunity, kdy nevydání zákonodárce prakticky znemožňovalo jeho pozdější stíhání. Zásadním výpadem vůči soudní moci byla rovněž rozsáhlá amnestie Václava Klause, která zastavila hospodářské kauzy za desítky miliard. Nynější nevydání nejvyšších ústavních činitelů k trestnímu stíhání tento trend následuje. Občan si z toho odnáší pro demokracii velmi nebezpečné poznání, a to sice že spravedlnost neplatí vždy pro všechny stejně.“*

Tyto závěry ve svém vystoupení potvrdila i ústavní právníčka působící v Parlamentním institutu Poslanecké sněmovny Jindřiška Syllová. Ta zdůraznila, že za celou historii ČR bylo k trestnímu stíhání vydáno jen třicet poslankyň a poslanců. *„To je strašně malé číslo. Na to, jakým způsobem je poslanecká imunita medializována, je přibližně třicet vydaných velmi malé množství. Odsouzených je pak jen jedenáct z nich. Je tedy za mě na místě zpochybňovat význam poslanecké imunity.“*

Pro zachování imunity se ve svém příspěvku vyslovil ústavní právník Ondřej Preuss: *„Vždy jsem byl spíš zastánce zachování poslanecké imunity, kterou vnímám primárně jako ochranu a privilegium pro*

poslance a senátory, aby na půdě Parlamentu mohla probíhat naprosto neomezená veřejná debata o základních společenských a politických otázkách. Musíme si ale položit otázku, jestli poslanecká imunita skutečně funguje za všech okolností. Tedy jestli je funkční jen když máme tzv. hezké počasí – tedy kdy tu máme funkční nezávislou justici – a vlastně poslaneckou imunitu tolik nepotřebujeme, protože politici mohou vykonávat svou činnost nedotčeně i tak, nebo jestli jde stále o funkční nástroj i ve světě, kdy je nutné o demokracii a její zachování bojovat. Pro mě ale i přes spoustu relevantních argumentů, převažuje názor, že poslanecká imunita smysl stále má.”

„Musíme si klást otázku, k čemu má poslanecká imunita sloužit a nakolik plní svou funkci. A nakolik jde jen o marketingovou politickou zástěrku. Věřím, že nejenom mně, ale i kolegům z ostatních stran v dalších politických krocích dnešní diskuze pomůže,” uzavřela pirátská poslankyně Kateřina Stojanová.

<https://www.pirati.cz/jak-pirati-pracuji/poslanecka-imunita-pod-drobnohledem-pirati-oteviraji-s-ustav-nimi-pravniky-debatu-o-jejim-smyslu-i-limitech>